

בס"ד
פרשת פְּהֵלְתֶךָ
חידושים וביאורים על פי הזוהר

הדבוקים זה בזה, כפי שכתבנו, אות ב רמז למחצב הנשמות, שהוא סוד הבריאה, ב של בראשית. ואותיות זה, רמז למחצב המלאכים ככתוב וְקָרָא זֶה אֵל זֶה (ישעיהו ו:ג)

סוד המנורה

למנורה שבעה קנים, כנגד שבע הספירות חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות, שורשי נשמות ישראל הם: חסד - אברהם, גבורה - יצחק, תפארת - יעקב, נצח - משה, הוד - אהרן הכהן, יסוד - יוסף הצדיק, מלכות - דוד המלך ע"ה.

בפרשת תרומה כתוב וְעָשִׂיתָ מִנֵּיחַ זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמִּנְוָה (שמות כה:לא)

תַעֲשֶׂה פרש"י: מַאֲלִיָּה, לפי שהיה משה מתקשה בה אמר לו הקדוש ברוך הוא הַשְׁלֵף את הכבר לאור והיא נעשית מאליה, לכך לא נכתב תַעֲשֶׂה אלא תַעֲשֶׂה (רש"י, שמות כה:לא)

פְּהֵלְתֶךָ אֵת הַנֵּר אֵל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת (במדבר ח:ב) וְזֶה מַעֲשֶׂה הַמִּנְוָה מִקְשָׁה זָהָב (במדבר ח:ד)

מכל כלי המשכן, דוקא על המנורה משה התקשה בה, ולא ידע כיצד לעשותה, לכן, הקדוש ברוך הוא עשה את המנורה! מה מיוחד דייקא במנורה?

אֵת הַנֵּר - עפ"י הזוהר הקדוש בכל מקום שרשום אֵת הכוונה היא לשכינה הקדושה. הַנֵּר - הם נשמות ישראל פִּי נֵר ה' נְשָׁמוֹת אָדָם (משלי כ:כז) חד הם. פְּהֵלְתֶךָ - כלומר בעת העלאת נשמות ישראל אֵל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה העליונה, אז יֵאִירוּ ויקבלו אור מן הקדוש ברוך הוא.

סוד המנורה - היא השכינה, כלל נשמות ישראל - מִקְשָׁה אחת.

זָהָב רמז למחצב הנשמות ומחצב המלאכים

בסוד הַמַּאִיר לְאִישׁוֹן בֵּת עֵין, כאשר האדם מקיץ משנתו, ואורו עיניו.

גזירות (אהבת חיים, בהעלותך)

אם כן, סוד ענק מתגלה לנו על ידי המנורה - כאשר עם ישראל, כולנו מקשה אחת ומביטים ושואפים כלפי מעלה, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה העליונה, בדומה לנר הדולק, שְׁאֵשׁוֹ שואפת תמיד כלפי מעלה, הופכים כולנו מְקַשָּׁה אחת, ואין מחלוקות כלל, וכולנו פועלים בשותפות ועושים לשם שמים ואין תחרות וקנאה.

אז מאירים כל הנרות, ונמשך שפע מוחין ושמחה לכל העולמות, ויש שלום בארץ ובעולם, וכולם זוכים לאורו של הקדוש ברוך הוא.

רבינו יוסף חיים הבן איש חי זיע"א היה מקפיד לקרוא את המזמור לְמִנְצָח בְּנִינָת מִזְמוֹר שִׁיר (תהלים ס:א) בשחרית ומנחה, בציור המנורה, כפי שמסודר בימינו בכל סידור, והיה מקפיד להחזיק את הסידור ישר כלפי מעלה, שיאירו הנרות מעלה ולא מונח על שולחן וכדו' שחלילה לא להטות המנורה, וסגולה בדבה.

וּבַמְּנוֹרָה אֲרָבָעָה גְּבָעִים מְשֻׁקָּדִים כְּפִתְרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ (שמות לז:כ)

מְנוֹרָה חסר ו' היא השכינה, ללא בעלה. גי' א- להים במילוי, הם הדינים. מְנוֹרָה עם ו', השכינה, עם בעלה. אֲרָבָעָה כנגד עולמות, אצילות, בריאה, יצירה,

אִישׁוֹן בֵּת עֵין, היא המלכות, שהיא נקודה וכאשר הזכר מַאִיר בה, היא מתגדלת ומקבלת מוחין, אם כן, אור מהקדוש ברוך הוא, משמעו, העברת המוחין לעם ישראל, לשכינה.

בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת משל לתלמיד חכם המלמד תורה ברבים ומחזירם בתשובה, מעלה נשמותיהם אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה העליונה, להכניס אותם תחת כנפי השכינה.

עֲשֵׂה לָךְ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת כָּסָף (במדבר י:ב) כותב חכם מנשה זצ"ל, פרש ר' חיים ויטאל המהרח"ו שני כרוזים מכריזים על האדם, אחד על הרעות והדין ואחד על הרחמים והטוב. וביד האדם לעשות הטוב, שזה חסד, הנקרא כָּסָף ומונע את הרעה ע"י לימוד תורה.

ודבר פלא במנורה שאם ח"ו היה הקדוש ברוך הוא ברוגז על ישראל הייתה נכבית ואם הייתה דולקת סימן ששלום ביננו לאבינו שבשמים. וכך מצאנו בשמעון הצדיק ששימש 40 שנה במשכן, ואף פעם לא נכבה הנר בימיו.

סימן שבאותה תקופה היה הקדוש ברוך הוא בשלום עם ישראל, מפני שבאותו הדור היו מכבדים את החכמים וכל זמן שהדור מכבד את החכם אותו החכם דומה למנורה שדבריו נשמעים ומביא שפע בעולם ויש בכוחו לבטל

עשיה.

גְּבַעִים גביע גי' אֱלֹהִים, זהו האור, המוחין שעתידים להאיר.

מִשְׁקָדִים אותיות קודש, מוחין דקדושה.

כְּפֹתָךְ מלשון כֶּפֶת אֹר, אור כלוא שאינו מאיר. וּפְרָחֶיךָ הם רפ"ח הניצוצין שצריך להעלות כדי שיאירו המוחין.

עולים לעולם היצירה

כאמור, אנו בסוף האלף השישי העומד להסתיים כל רגע. עולם העשיה תם ונגמר, ואנו עולים שלב. עומד להתגלות בפנינו עולם היצירה, הוא עולם המלאכים, שנמצא מעל עולם העשיה.

כלומר, אנו עוברים ממעשה למחשבה, שכן עולם המלאכים כולו במחשבה, ומלאכים עומדים להתגלות אלינו בקרוב ממש, ואל יטעה בר דעת לחשוב שמלאך הוא דמות כפי שלימדונו בספרות הגויים, אלא, הוא אור מהקדוש ברוך הוא, העושה שליחות לעבודתו יתברך, ומתגלה באופנים שונים.

ושליחותם לסייע לנו בכל דבר בעניין, בבריאות ורפואה, זיווגים, ילודה, פרנסה, ישועה והצלחה וכיוצ"ב.

כדוגמת המלאך שנגלה להוריו הצדיקים של שמשון הצדיק, שקראנו בהפטרה של פרשת נשא. וַיֵּרָא מַלְאָךְ ה' אֶל הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה נָא אַתָּה עֶקְרָה וְלֹא יִלְדָּתְךָ וְהָרִית וַיִּלְדָּתְךָ

בֶּן נָזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנֶּעַר מִן הַבֶּטֶן וְהוּא יִחַל לְהוֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים, וְתָבֹא הָאִשָּׁה וְתֹאמֶר לְאִשָּׁה לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמְרָאֵהוּ כְּמֵרָאָה מִלְּאָךְ הָאֱלֹהִים נֹרָא מְאֹד וְלֹא שָׁאֲלָתִיהוּ אִי מִזֶּה הוּא וְאֵת שְׁמוֹ לֹא הִגִּיד לִי (שופטים יג:ה-ו) וַיְהִי בַעֲלֹת הַלֵּהב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשְּׂמִימָה וַיַּעַל מִלְּאָךְ ה' בַּלֵּהב הַמִּזְבֵּחַ וּמִנֹּחַ וְאִשָּׁתוֹ רָאִים וַיַּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶרְצָה (שופטים יג:כ)

ונזכה כולנו לישועת ה' כהרף עין, שכן אנו עומדים בימים אלו על מפתן הגאולה ממש, ככתוב בהפטרה רְנִי וְשִׁמְחִי בַת-צִיּוֹן, כִּי הִנְנִי בָּא וְשִׁכְנִיתִי בְּתוֹכְךָ נָאִם ה' (זכריה ב:יד).

ואמרו חז"ל כי באותם הימים של הגאולה צריך להשתדל עוד יותר ויותר על הבנים והבנות שילכו בדרכי השם.

ולא יכנעו למלכות הרישעה ולפיתויים של היצר הרע על כל גווניו ויעמדו בנסיונות הקשים ולא יאבדו חללים מן הדרך, ויחזיקו בכל כוחם במצוות התורה ולומדיה.

ואלו שישתדלו בטהרה ובקדושה יעברו בהצלחה מעולם העשיה לעולם היצירה ולא ינזקו כלל.

וַיֵּצֵא וַיִּבְקֹר (שמות יב:לח) ואם תרצה לומר - אכלום.

הערב רב

וַיְהִי הָעֵם כְּמִתְאַנְנִים רַע בְּאֲזְנֵי ה' וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיַּחַר אָפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ ה' וַתֹּאכַל בְּקִצָּה הַמִּחֲנֶה.

וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת הָעַם בֹּכָה לְמִשְׁפַּחְתּוֹ אִישׁ לִפְתָּח אֹהֶלוֹ וַיַּחַר אָף ה' מְאֹד וַיִּבְעֵנִי מֹשֶׁה רָע (במדבר יא:י) מדוע הקדוש ברוך הוא כל כך כעס על תלונותיהם?

וַיְהִי הָעֵם כְּמִתְאַנְנִים פֶּרֶשׁ"י אֵין הָעַם אֵלֹא רִשְׁעִים, כְּכַתּוּב הָעַם הַזֶּה הָרַע הַמְּאֲנִים לְשִׁמוּעַ אֶת דְּבָרֵי הַהִלְכִּים בְּשָׂרוֹת לָבָם (ירמיהו יג:י) ואֵין מִתְאַנְנִים אֵלֹא לִשּׁוֹן עֲלִילָה, כְּלוּמָר, מִבְקָשִׁים עֲלִילָה הָאֵיךְ לִפְרוֹשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם. בְּקִצָּה הַמִּחֲנֶה פֶּרֶשׁ"י בְּמוֹקְצִין שְׁבָהֶם לִשְׁפִלוֹת אֵלֹו עֶרֶב רַב.

מסביר המהרח"ו ע"ה מפי האר"י הקדוש, כי ישנם כמה סוגים של ערב רב, נסבירן.

עיקר האורות שמאיר הקדוש ברוך הוא בנשמות ישראל הן בהארה ישרה מלמעלה, אך יש שתי האורות בסמוך לנשמות ישראל, מצידהן, טפלין להן, והארתן מועטת, אלו הם הערב רב.

וְהָאֶסְפָּסָף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּ תְּאֻנָּה וַיֵּשְׁבוּ וַיִּבְכוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בָּשָׂר. זְכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם אֶת הַקִּשְׁאִים וְאֶת הָאֲבִטְחִים וְאֶת הַחֲצִיר וְאֶת הַבָּצְלִים וְאֶת הַשּׁוּמִיִּם. וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל בָּלְתִּי אֶל הָמָן עֵינֵינוּ (במדבר יא:ד-ו)

כלומר, ישנן שתי האורות, המושפעות מן האור העיקרי של נשמות ישראל, מימין ומשמאל. ערב רב ששורשם מצד ימין - נתגירו.

הָאֶסְפָּסָף פֶּרֶשׁ"י, אֵלֹו עֶרֶב רַב שְׁנֵאִסְפוּ בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. מִתְלֻנְנִים עַל הָמָן שְׁנִיתֵן לָהֶם בְּמַדְבָּר, מִן בִּשְׁחַר מִן בְּעֶרֶב. וַיִּבְכוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִגְרְרוּ אַחֲרֵיהֶם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִבְכוֹת עִמָּהֶם.

וזה סוד ניצוצות דמשה רבינו ע"ה בסוד וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר רֵד כִּי שָׁחַת עַמּוֹךְ אֲשֶׁר הָעִלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שמות לב:ז).

מִי יֹאכְלֵנוּ בָּשָׂר אֹמֵר רִשׁ"י: וְכִי לֹא הִיא לָהֶם בִּשָּׂר? הֲלֹא כָּבֵר נֹאמֵר וְגַם עֶרֶב רַב עָלָה אִתָּם

עַמּוֹךְ, אֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא אֹמֵר 'עַמִּי',

על כן טרח משה בעבורם, כי רצה לתקנם.

המאירה בה את חיותה ונותנת בה כוח.

וההארה מצד שמאל היא בחינת עשו, ומהיותם ערב רב מהשמאל - לא נתגירו. גם בלעם היה בחינת קליפה הנאחזת מצד השמאל, ולכן היה מקטרג על בני ישראל במדבר ואחר שנפרד מהם, היה שונא אותם מחמת קנאתו בהם.

מכאן נבין את הרב-גוניות הסובבת ומקיפה את עם ישראל בימינו.

בגלות הארוכה, התערבבו גויים וערב רב בין היהודים, שמותיהם, מראם והנהגותיהם כישראל ממש, ואין לנו ידיעה בשורש נשמתם.

אם כן, הערב רב, אין הם מנשמות בני ישראל, שהם חֵלֶק אֱלֹהִים מִמֶּעַל (איוב לא:ב), אלא יונקים מאורם ומשם חיותם.

אך כיוון שהערב רב אינם מנשמות ישראל, וודאי שאין הם מוצאים טעם בתורה, בנוסף, כידוע, התורה ממיתה ומרחיקה את המזיקים, אז וודאי שלא יצליחו לסבול את אורה.

ניתן לראות בימינו, הערב רב מהארת השמאל כפי שהסברנו, החיים בקירבנו, פועלים בכל כוחם לבטל את התורה ולומדיה, ולהפריע ולגרור את נשמות ישראל לרשעותם.

אם כן, חמתו של השם יתברך עליהם מוצדקת. מדוע מקלקלים והורסים את בניו הקדושים וגוררים אותם לתלונות ומעשים רעים?

סוגי המוחין

כידוע, ישנם שני סוגי מוחין, שני קווי חשיבה עיקריים: קטנות וגדלות.

הקטנות פרושה, הסתכלות על העולם ממבט של תאוות וסיפוק אישי 'העולם נברא לכבודי'. אנשים בעלי מחשבה של קטנות, מקדישים מרבית זמנם לספק צרכם ותאוותיהם, ברדיפה אחר החומר, טיולים, תענוגות הגוף, ויופי חיצון. העיקר לתת מענה ותענוגות לכל החושים הגשמיים.

הגדלות לעומתה, הפוך, עיקר המחשבה 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו, לא לכבודי, אלא

סוד המן

המן משול לתורה הקדושה שניתנה לעם ישראל. לכן ערב לחיכם של בני ישראל, כפי שמתאר רש"י משתנה היה טעמו לנטחנין ולנדוכין ולמבושלין.

נשמת ישראל מחוברת ישירות לקדוש ברוך הוא, והתורה הקדושה, היא מזון ומטעמים לנשמה, ומספקת עונג עצום ללומדיה, וכפי שהגוף זקוק למזון, כך הנשמה זקוקה לתורה

לכבודו. אנשים בעלי מחשבה של גדלות אינם עוסקים בחומר, אלא במידה הנצרכת לקיום בלבד, ואת מרבית כוחם משקיעים בהאדרת כבוד שמים, בלימוד, בהתבוננות, בריכוז. הגוף הוא שולי.

המן, הוא מזון הגדלות, **לֶחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לֶחֶם לְשִׁבְעַ** (תהלים עח:כה) לחם של מלאכים, המעורר רצון וחשק להתקרב להשם, להתפלל, ללמוד.

לעומת זאת, **הַקִּשְׁאִים וְאֵת הָאֲבִטָּחִים וְאֵת הַחֲצִיר וְאֵת הַבָּצָלִים וְאֵת הַשּׁוּמִיִּם** מסביר רש"י אמר ר' שמעון מפני מה המן משתנה לכל דבר חוץ מאלו מפני שהן קשים למניקות אומרים לאשה אל תאכלי שום ובצל מפני התינוק, אלו מאכלים העוברים לתינוק בחלב האם ומזיקים לבריאותו ולהתפתחותו, וגורמים לו לייסורין.

המזון שביקשו הערב רב, הוא מזון של הקטנות, מאכל שמוליד תאוות מזיקים, וייסורין.

קדושת הדיבור

מסופר במדרש:

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל לְטָבִי עֲבָדוּ: צֵא וְקַח לִי מֵאֲכָל טוֹב מִן הַשּׁוּק;

יֵצֵא וְלָקַח לוֹ לָשׁוֹן.

אָמַר לוֹ: צֵא וְקַח לִי מֵאֲכָל רַע מִן הַשּׁוּק;

יֵצֵא וְלָקַח לוֹ לָשׁוֹן.

אָמַר לוֹ ר' שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: מִפְּנֵי מָה,

כְּשֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ מֵאֲכָל טוֹב לְקַחְתָּ לִּי לָשׁוֹן,

וְכֶשֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ מֵאֲכָל רַע לְקַחְתָּ לִּי לָשׁוֹן?

אָמַר לוֹ: מִמְּנָה הַטּוֹבָה וּמִמְּנָה הָרָעָה;

כְּשֶׁהִיא טוֹבָה אֵין טוֹבָה מִמְּנָה

וְכֶשֶׁהִיא רָעָה אֵין רָעָה מִמְּנָה.

(מדרש ויקרא רבה לג:א)

הקדוש ברוך הוא מכניס את בני ישראל למדבר, מקום בו העיקר הוא דבור, בכוחו למתק דינים, לתקן עולמות עליונים, או להיפך ח"ו, להחריבם.

משה רבינו ע"ה אמר לקדוש ברוך הוא, **לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי, גַם מֵאֵז דְּבָרָךְ אֶל עַבְדְּךָ כִּי כְבֹד פָּה וְכְבֹד לָשׁוֹן אֲנֹכִי** (שמות ד:י) פרש"י שהיה לו קושי בהגייה, היה עילג או מגמגם, גם לא השתפר מאז שהתחיל הקדוש ברוך הוא לדבר אליו.

מסופר במדרש, אימו של משה הניקתהו עשרים וארבעה חודש, **וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתִּבְאֶהוּ לְבֵת פְּרַעֲה וַיְהִי לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן הַמַּיִם מָשִׁיתָהוּ** (שמות ב:י), והיתה בת פרעה מנשקת ומחבקת ומחבבת אותו כאלו הוא בנה, והיה פרעה מנשקו ומחבקו והוא (משה) נוטל כתרו של פרעה ומשימו על ראשו, כמו שעתיד לעשות לו כשיהיה גדול.

והיו שם יושבין חרטומי מצרים ואמרו מתיראין אנו מזה שנוטל כתרך ונותנו על ראשו שלא יהיה זה אותו שאנו אומרים שעתיד ליטול מלכות ממך.

מהם אומרים להרגו, מהם אומרים לשרפו, והיה יִתְּרוֹ יושב ביניהן ואומר להם "הנער הזה אין בו דעת, אלא בחנו אותו והביאו לפניו בקערה זהב וגחלת אם יושיט ידו לזהב יש בו דעת והרגו אותו ואם יושיט ידו לגחלת אין בו דעת ואין עליו משפט מות".

מיד הביאו לפניו ושלח ידו לקח הזהב ובא (המלאך) גבריאֵל ודחה את ידו ותפש את הגחלת והכניס ידו עם הגחלת לתוך פיו ונכוה לשונו וממנו נעשה כָּבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן (מדרש

שמות רבה א:כו)

הקדוש ברוך הוא סובב הדברים כך, שבזכות מצבו, כמעט ולא דיבר משה, לכן מעולם לא פגם בלשון, בדיבור, ופיו היה טהור וקדוש.

כלומר הקדוש ברוך הוא הכין אותו כבר מילדותו, ליום בו הוא ידבר מפיו ממש, כנאמר פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בוֹ (במדבר יב:ח). מכאן נבין, עד כמה יקר בעיני השם יתברך עניין שמירת הדיבור.

מִקְדָּשׁ מַעֲט

הזוהר הקדוש, וצדיקי כל הדורות מחמירים עד

מאד בעניין הדיבור במיוחד בבתי הכנסיות, מִקְדָּשׁ מַעֲט (יחזקאל יא:טו)

כותב הזוהר הקדוש (תרומה) המדבר בבית הכנסת אוי לו שעושה פירוד בין העולמות, אוי לו פוגם בשכינה, ואוי לו שאין לו חלק באלקי ישראל, שמתנהג כאילו חס ושלוש אין לו אֵלֹהִים ולא נמצא שם, ואינו מפחד ממנו.

כותב האר"י הקדוש ע"י שמדברים בבית הכנסת נבראים מזה מלאכי חבלה שממיתים בשעת הדבר ב"מ.

כותב בעל הטורים מי ששח שיחת חולין בביה"כ מקיפין לו על כל גופו בקוצים (בגיהנום).

כותב מרן החיד"א כל המדבר שיחת חולין בבית הכנסת, טוב לו שלא יבוא עיקר, כי הוא חוטא ומחטיא, והשטן מקטרג עליו.

כתב מהר"ח פלאג'י בכף החיים שיחת חולין בביה"כ כאילו מחלל את השבת.

וחובה ללמד גם הנשים, שבית הכנסת אינו מקום למפגש חברות, ואין הן מחוייבות כלל בתפילות או שיעורי תורה ודרשות, ובדיבורן מקלקלות ופוגמות, שכן הן מפריעות לסובבים להתפלל או ללמוד, ועל כך תענשנה עונשים חמורים בגיהנום ועדיף שלא יבואו כלל ועיקר.

עניין הנבואה

יהושע בן נון מקנא לכבוד רבו, משה רבנו, כשאלדד ומידד מתנבאים במחנה.

אך תגובתו של משה רבינו, מגלה לנו על שורשנו וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמִּקְנָא אֶתָּה לִי וְיִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים כִּי יִתֵּן ה' אֶת רוּחוֹ עֲלֵיהֶם (במדבר יא:כט)

מהי נבואה?

כידוע, ישנם שלשה מימדים: עבר, הווה, ועתיד. האדם חי במימד ההווה. אך, האלוקות חיה בשלושת המימדים בעת ובעונה אחת.

תפיסה זו קשה להבנה לבני האדם, שכן המוח האנושי יכול לעסוק במחשבה במימד אחד בלבד.

או במחשבות על העבר, או במחשבות על העתיד, או מחשבה ומעשה בהווה, במציאות הנוכחית.

אין לאדם יכולת ראיה כוללת על כל שלושת המימדים בבת אחת.

אבל לנביא - יש!

על ידי הזדככות גבוהה, הנביא מסוגל לתפוס שלושה מימדים בד בבד. הנביא מסוגל לסלק את הרגש מהמחשבה, ולהתבונן בעבר בהווה ובעתיד בו זמנית.

כדי להבין מעט, למה הדבר אולי דומה, ניקח לדוגמא, את רבי עקיבא, חסידא קדישא, כשעמד בתום הלוייתו של תלמידו האחרון מתוך 24,000 תלמידיו שנפטרו מהמגיפה. מחד, הבין את הזכות הגדולה שנפלה בחלקו להיות רבם של אלו. מאידך גיסא, חישב מהלכים לעתיד, תוך כדי הסקת המסקנות והפקת לקחים מעברו, ובד בבד, החל לפעול לבניין ישיבתו החדשה! כלומר, זוהי מחשבה תלת מימדית. וכל אחד יכול להשיגה.

חלום או דמיון?

מעניין הקשר בפרשה בין המנורה לנבואה. שכן מצינו שְׁהִמְנוּרָה גִ' וְרוּחַ אֱלֹהִים וגם גִ' בְּחִלּוֹם אֲדָבָר בּוֹ.

בספר התניא, מסביר אדמו"ר הזקן שיש דמיונות סתם, שמבוססים על דבר אמיתי, לבין דמיונות שווא שאין בהם מאומה. ואף המוח רדום, אך ממשיך לפעול בו הפַּחַּ הַמְדָּמָה, ולכן בחלום נראים חזיונות של דמיונות שונים ומשונים.

על פי הקבלה, העולם הזה הוא השפל ביותר מכל העולמות. ומעלינו יש עולם הקליפות והמזיקים.

בעת השינה, כידוע, הנשמה מתכנסת אל תוך

פנימיותה ומתעלה לעולמות עליונים. בדרך, עליה לעבור את עולם הקליפות והמזיקים בכדי להגיע לעולמות העליונים.

אך מריבוי העוונות, הנשמה אינה מצליחה לעבור, ונתקעת בעולם המזיקים לאורך כל השינה. ולכן, רוב רובם של החלומות, מלאים קליפות ומזיקים.

ככתוב בנביא וְחִלְמוֹת הַשָּׁאֵא יִדְבְּרוּ (זכריה י"ב) ובגמרא כאן על ידי מלאך וכאן על ידי שד (ברכות נה"ב) רוב החלומות אינם נבואיים או בעלי משמעות, אלא תוצר של מחשבות היום יום ותעתועים של הדמיון. כדברי רש"י אין מראים לאדם אלא מהרהורי ליבו.

חז"ל מלמדים שאין הולכים אחר החלום, ורוב החלומות בעיקר משקפים לחולם מסרים ממחשבותיו הפנימיות, רצונותיו, שאיפותיו ומעיסוקיו בחיי היומיום.

וגם אם נדמה לחולם שחלמו כשל נביא, אל ישלה עצמו בקלות, שכן בדורנו כמעט ופסקה הנבואה, כפי שלימדונו חז"ל עם מותם של חגי, זכריה ומלאכי, נסתלקה רוח הקודש מישראל (יומא ט, ע"ב)

וכן אמר הרבי מלובוויטש, על האדם להפסיק להיות טרוד ושקוע במחשבות על חלומות בפרט, אצל יראי שמים המתנהלים בדרך התורה והמצוות, שכן פעמים רבות החלום נובע מעצת המזיקים ויצר הרע, שרצונם לנתק את האדם מעניינים תוכניים ותורניים ולהעסיק מחשבתו

בהבל הבלים ודמיונות שוא.

לא כן אצל הצדיקים המזוככים בנפשם, הגדושים בתורה, מצוות ומעשים טובים, ולהם אורות מקיפים המגינים ושומרים עליהם, ובעת שינתם, נשמתם עוברת את עולם הקליפות בטיסה מהירה ללא היזק, וחזיונותיהם - אמת. וכן ראינו בדורנו נבואות צדיקים שהתגשמו.

וכתוב בזוהר הקדוש: צדיקי אמת בשעה שנשמתם עולה, דהיינו בעת שנתם, מתחברים אליהם דברים קדושים, שמודיעים אותם דברי אמת, דברי קיום, שאינם משקרים לעולם. לאדם שאינו צדיק מודיעים לו חלום טוב שאינו כולו אמת, כדי להטותו מדרך האמת, כיון שנטה מדרך האמת מטמאים אותו, כי כל מי שבא לטהר מטהרים אותו ומי שבא להטמא מטמאים אותו.

כך קבע הקדוש ברוך הוא, שהנביאים מתנבאים בחלום, מלבד משה עבדו הנאמן, כפי שאמר למרים ואהרן וַיֹּאמֶר שְׁמְעוּ נָא דְבַרִּי אִם יִהְיֶה נְבִיאָכֶם ה' בְּמִרְאָה אֱלֹוִי אֶתְּוֹדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ. לֹא כֵן עֲבָדִי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידָת וּתְמִנָּת ה' יָבִיט (במדבר יב:ו-ח)

לסיכום, אמר הנביא ישעיהו אֵל תִּירָאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב מִתִּי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזָרְתִּיךָ נָאִם ה' וְגֹאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל (ישעיהו מא:מד) כוחנו לא בגופנו, אלא בפינו, בתפילות ובלימוד, וע"י כך מתמתקים הדינים, והקדוש ברוך הוא גואלנו בבאכ"ר!